

ПАДАТКІ — ГЭТА ДЗЯРЖАВА

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падкрэслівае неабходнасць захавання стабільнасці падатковай сістэмы краіны. Такую задачу ён паставіў на нарадзе па ўдасканаленні асобных пытанняў падаткаабкладання і спанання арэнднай платы за зямельныя ўчасткі.

На разгляд кіраўніка дзяржавы ўнесены праекты ўказаў, якія датычацца прывядзення ў адпаведнасць з Падатковым кодэксам, які ўступіў у сілу з 1 студзеня, асобных нарматыўна-прававых актаў, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта. Папраўкі закранаюць у асноўным арэндную плату за зямельныя ўчасткі і некаторыя адміністрацыйныя працэдурны, у прыватнасці спананне дзяржпашлін, патэнтныя пошліны, консульскія зборы.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што сістэма падаткаабкладання не можа быць застылай. «Вядома, калі гэтая сістэма, аптымізуючыся, падаткі памяншае, усе агладзіруюць, усе рады, — адзначыў Прэзідэнт. — Мала хто сёння думае пра тое, што падаткі — гэта ў першую чаргу дзяржава і стан гэтай дзяржавы, дзяржаўныя служачыя, урачы, настаўнікі, тыя, хто забяспечвае абарону, бяспеку».

Разам з тым Прэзідэнт падкрэсліў, што падатковая сістэма павінна быць максімальна стабільнай. «Мы абяцалі людзям, што, прынамсі, на працягу фінансаванага года нам чапаць сістэму падаткаабкладання нельга, а лепш пакінуць на працягу пяці гадоў усё нязменным, наколькі гэта магчыма, падчысціўшы дзесьці», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт падкрэсліў, што гаворка павінна ісці, асабліва ў няпросты крызісны перыяд, не пра нейкія маштабныя новаўвядзенні і ўзняцце падаткаў, а пра «падчыстку».

Па выніках нарады кіраўнік дзяржавы ўхваліў прадстаўлены яму на разгляд дакументы, даручыўшы ажыццявіць невялікую дапрацоўку з улікам праведзенага абмеркавання і ў найбліжэйшы час унесці яму на падпісанне.

Змены, якія ўносяцца, маюць тэхнічны характар і не будуць закранаць і пагаршаць становішча падаткаплательшчыкаў.

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

УСЁ АБ ЗАНЯТАСЦІ І АПЛАЦЕ ПРАЦЫ

Хто можа быць зарэгістраваны ў якасці беспрацоўнага? Як беспрацоўнаму прайсці перападрыхтоўку і павысіць сваю кваліфікацыю? Ці мае ён права на стыпендыю падчас навучання па накіраванні органаў дзяржаўнай службы занятасці насельніцтва? У якія тэрміны наймальнікі павінны паведамляць у службу занятасці аб свабоднай вакансіі? Што такое аплачваемыя грамадскія работы? Як працаўладкавацца інваліду?

Гэтыя і іншыя пытанні вы зможаце задаць першаму намесніку міністра працы і сацыяльнай абароны Андрэю Валанцінавічу ЛАБОЎЧУ падчас прамой лініі «Усё аб занятасці і аплаце працы», якая пройдзе 5 лістапада з 11 да 12 гадзін.

Задаць пытанні падчас «прамой лініі» можна будзе па тэлефоне: 8 (017) 309-93-33. Папярэдне пытанні можна задаць у рабочы час па тэлефоне: 8 (017) 287 18 29.

ХТО ЯНЫ, ГАНАРОВЫЯ ГРАМАДЗЯНЕ МІНШЧЫНЫ

Трое новых ганаровых грамадзян з'явілася ў Мінскай вобласці. Гэтага звання ўдасноены паэт Сяргей Давідовіч — чалавек шматграннага таленту. Яго работы выстаўлены ў галерэі Лагойска, а таксама падораны гораду. За плячыма майстра 40 персанальных выстаў як у Беларусі, так і па-за яе межамі. Сяргей Давідовіч — аўтар зборнікаў паэзіі і прозы. Многія яго вершы пакладзены кампазітарамі на музыку. Яго пяру належыць тэкст гімна Лагойска. Акрамя таго, ён рэалізаваў сябе і як сцэнарыст.

У спісе ганаровых грамадзян таксама ветэраны сельгасвытворчасці. Мікалай Васілевіч больш як трыццаць гадоў узначальваў сельгасгаспадарчы вытворчы кааператыву «Лучнікі» Слуцкага раёна. Ён заслужаны работнік сельскай гаспадаркі СССР, узнагароджаны ордэнамі Працоўнага Чырвонага Сцяга, Леніна і Айчыны III ступені. Менавіта пад яго кіраўніцтвам гаспадарка дасягнула значных поспехаў ва ўсіх галінах вытворчасці. Зінаіда Ярашэвіч — брыгадзір малочнатаварнай фермы «Пагарэлае» адкрытага акцыянернага таварыства «Радзіма Якуба Коласа» Стаўбцоўскага раёна. У гаспадарцы яна працуе ўжо 50 гадоў. У 1988 годзе жанчыне прысвоена званне Героя Сацыялістычнай Працы.

Цырымонія ўзнагароджання, уручэння пасведчанняў і стужак адбудзецца падчас абласнога свята «Дажынкi» ў Вілейцы.

Таяцяна ЛАЗОЎСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

Не прапусці!

КАР'ЕРНЫЯ ПЕРСПЕКТЫВЫ

«Дзень кар'еры — восень 2015» пройдзе 5 лістапада ў Беларускім дзяржаўным універсітэце. Пачатак у 10.30. Прыйсці на «Дзень кар'еры» могуць студэнты як БДУ, так і іншых сталічных ВНУ.

У галоўным корпусе ўніверсітэта будуць размешчаны інфармацыйныя стэнды каля дваццаці айчынных і замежных прадпрыемстваў розных сфер дзейнасці. Суіскальнікі атрымаюць інфармацыю аб наяўных вакансіях, варыянтах першага працоўнага месца, падпрацоўкі, стажыроўкі і практыкі з далейшым працаўладкаваннем. Ахвотным будзе прадастаўлена магчымасць гутаркі з патэнцыйнымі працадаўцамі.

Акрамя гэтага, студэнты сустрэнуцца з вядомымі людзьмі, у тым ліку з выпускнікамі БДУ, абмяркуюць з імі актуальныя пытанні па працаўладкаванні і адаптацыі на першым працоўным месцы. Гошці падзеяцца са студэнцкай моладдзю парадамі па пабудове паспяховай кар'еры.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

Макразэканоміка

ТРАПІЦЬ У «ХВАЛЮ»

Беларускія навукоўцы прыйшлі да думкі, што ў найбліжэйшыя 20 гадоў машынабудаванне ўжо не будзе адной з асноўных прыбытковых галін краіны. Згодна з шостым тэхналагічным укладам, які павінен уступіць у сілу ўжо ў 2018 годзе, для Беларусі большае значэнне будуць мець нанатэхналогіі, найперш у ахове здароўя, сельскай гаспадарцы, адукацыі, хіміка-металургічным комплексе. І, дарэчы, у гэтых напрамках некаторыя прадпрыемствы развіваюцца ўжо зараз.

ПЕРСПЕКТЫВНЫЯ КЛАСТАРЫ

Загадчыца кафедры эканамічнай тэорыі Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце, доктар эканамічных навук, прафесар Ірына НОВІКАВА лічыць, што каб паспяхова працаваць на глабальным рынку, неабходна стаць часткай геазэканомікі. У прынятай Нацыянальнай стратэгіі ўстойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця вызначана, што Беларусь павінна пераходзіць да постіндустрыяльнай эканомікі, заснаванай на ведах і інвацыях.

«У шэрагу краін ужо адбыўся пераход ад індустрыяльнай да постіндустрыяльнай эканомікі, ад капіталістычнай да посткапіталістычнай сістэмы. Што самае важнае — пераход да новай кардынацыі дзейнасці эканамічных суб'ектаў. Хутка яна не будзе будавацца па рынкавай іерархіі, а адбудзецца пераход да кластарна-сеткавай формы эканамічнага развіцця. Айчыныя навукоўцы вывучаюць досвед розных краін па стварэнні перспектывных кластараў у эканоміцы», — падкрэсліла Ірына Новікава.

Пад кластарам маюцца на ўвазе геаграфічна суседнія ўзаемазвязаныя кампаніі, якія працуюць сумесна з мэтай атрымання канкурэнтных пераваг, стварэння навукаёмкай і высокатэхналагічнай прадукцыі. Да гэтай мадэлі многія транснацыянальныя кампаніі пераходзяць ужо сёння. Прычым такім чынам яны прасоўваюць і палітычны інтарэсы сваіх краін на сусветным рынку.

БЫЦЬ У ТРЭНДЗЕ

Канчатковай мэтай глабалізацыі з'яўляецца стварэнне адзінай сеткавай эканомікі — геазэканомікі. Геазэканамічная сетка ў пэўным сэнсе ўжо склалася. Краіны, якія займаюць першыя пазіцыі ў распрацоўцы высокіх тэхналогій, сёння працягваюць затрачваць вялікія сродкі на навукова-даследчыя і доследна-канструктарскія распрацоўкі. Згодна з інфармацыяй брытанскай статыстыкі па выдатках на іх у розных частках свету, можна сказаць, што, напрыклад, ЗША сумесна з Канадай выдаткоўваюць 34% бюджэту, Еўропа 25% бюджэту, калі

«ЗЯЛЁНЫМ» ІНІЦЫЯТЫВАМ — ЗЯЛЁНАЕ СВЯТЛО

Рэалізаваўшы маштабны праект па раздзельным зборам і сартаванні камунальных адходаў, які ажыццяўляўся Праграмай развіцця ААН і фінансаваўся Еўрапейскім саюзам, на Мастоўшчыне прадоўжаць работу ў сферы «зялёнай» эканомікі.

Дзякуючы «смецэваму» праекту ў раёне наладзілі дзейную сістэму работы з цвёрдымі камунальнымі адходамі ў інтарэсах экалогіі, эканомікі і мясцовых жыхароў. У прыватнасці, абсталілі шмат кантэйнерных пляцовак для раздзельнага збору пластыку, паперы, шкла, забяспечылі кантэйнерамі для працоўкі біяадходаў (з атрыманнем кампосту) дамы прыватнага сектара, арганізавалі пункты для збору небяспечных адходаў. Усё гэта падмацавана новай тэхнікай і сучаснай станцыяй сартавання адходаў. Паводле ацэнкі дырэктара раённага прадпрыемства

30% — Паўднёва-Усходняя Азія. Цэнтральная Азія, куды адносяць і Расію, — толькі 2,6%.

«Транснацыянальныя кампаніі размяшчаюць свае філіялы высокатэхналагічных распрацовак за мяжой. Еўрапейскія кампаніі ствараюць іх у ЗША, ЗША ў Еўропе. І працэс гэты набірае абароты. Калі фінансавыя сродкі, якія выдаткоўваюцца амерыканскімі кампаніямі, у 1998 годзе складалі 10 млрд долараў, то на 2008 год — 24 млрд долараў. У Еўропе ў 1998 годзе было 16 млрд долараў, у 2008-м гэтая лічба склала больш за 30 млрд», — патлумачыла Ірына Новікава.

З 2018-2020 гадоў пачнецца новая тэхналагічная «хваля». Нам варта трапіць у яе, каб у далейшым адаптавацца да геазэканомікі, якая цяпер складваецца.

ФАВАРЫТЫ ШОСТАГА ЎКЛАДУ

Як вядома, у 2014 годзе была прынята пастанова Савета Міністраў аб тым, што ў Беларусі будуць фарміравацца інвацыяна-прамысловыя кластары.

«Гэта спроба захаваць нашу прамысловасць. Галіну неабходна захаваць на найбліжэйшую перспектыву ў ўкараняць новыя распрацоўкі», — кажа Ірына Новікава. Гаворачы аб шостым тэхналагічным укладзе, варта адзначыць такія перспектывныя кірункі, як наназэлектроніка, нанаструктуравання матэрыялы, малекулярная і нанафатоніка, аптычныя нанаматэрыялы. Гэтыя распрацоўкі будуць распаўсюджвацца ў першую чаргу на ахову здароўя, сельскую гаспадарку, адукацыю, хіміка-металургічны комплекс, атамную, сонечную і вадародную энергію, будаўніцтва. Акрамя гэтага, кластар, які працуе ў шостым тэхналагічным укладзе, павінен быць не тэрытарыяльным, а сеткавым, калі прадпрыемствы могуць знаходзіцца ў розных канцах краіны і нават свету. Пры гэтым важную

ролю адыгрывае і дзяржаўна-прыватнае партнёрства, і дзяржпадтрымка. Інавацыі павінны стаць адкрытымі, калі можна будзе прыцягнуць ідэі за межамі сваёй кампаніі і ў той жа час аддаваць свае. Незапатрабаваныя распрацоўкі ў адной кампаніі таксама будуць перадавацца ўнутры кластара ў тыя інстытуты, дзе яны будуць больш неабходныя.

СТАЎКА НА БІЯТЭХНАЛОГІІ

Па словах Ірыны Новікавай, беларускія навукоўцы ўжо правялі анкетаванне 268 арганізацый па чатырох групах пытанняў. Згодна з інфармацыйнай анкет, у Беларусі сёння 5 арганізацый, якія знаходзяцца ў ядры шостага тэхналагічнага ўкладу. Іх сфера дзейнасці — ахова здароўя, біятэхналогіі і фтызіятрыі, Гродзенскі медуніверсітэт, Інстытут біяфізікі і клетачнай інжынерыі, НПЦ па матэрыялазнаўстве.

«Адзін з навукоўцаў НДІ пульманалогіі і фтызіятрыі працаваў над ствалавымі клеткамі і атрымаў пэўны вынік, нягледзячы на спыненне фінансавання гэтых праектаў па ўсім свеце. Яго публікацыя мела шырокі рэзананс за мяжой, і, такім чынам, некалькі гадоў таму пачалася актыўная праца ў гэтым напрамку ў Беларусі», — адзначыла Ірына Новікава.

У нас таксама ёсць 8 арганізацый, якія адносяць сябе да пятага тэхналагічнага ўкладу. Сфера іх дзейнасці тычыцца аховы здароўя, біятэхналогій, сельскай гаспадаркі. Такім чынам, у межах краіны можна сфарміраваць сеткавы кластар арганізацый медыка-біятэхналагічнага профілю. Яны знаходзяцца ў розных абласцях краіны, але могуць каардынаваць сваю дзейнасць пры дапамозе інфармацыйных тэхналогій.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. kryzhevich@zviazda.by

Здарэнне

ВОХ, НЯЛЁГКАЯ ГЭТА РАБОТА...

Рыбака цягнулі з гразі больш за дзве гадзіны

У Ганцавіцкім раёне мясцовым ратавальнікам давялося праводзіць аперацыю па выратаванні рыбака... з гразі. Небарака заграз у адной з сажалак рыбагаса «Лактышы». Там папярэдне спусцілі ваду. Калі двое таварышаў зразумелі, што трэці не зможа выбрацца самастойна, яны патэлефанавалі на «101».

Прыбыўшы па выкліку, ратавальнікі з аддзяленняў Лактышы і Агарэвічы з дапамогай дошкі, лесвіцы-палкі, іншых прыстасаванняў з вялікай цяжкасцю дабраліся да небарака па глеістым дне. Потым супрацоўнікаў МНС разам з рыбаком паступова выцягвалі за вярхоўку яшчэ сем чалавек. На ўсё спатрэбілася больш за дзве гадзіны.

Як паведаміў супрацоўнік Брэсцкага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей МАШНОЎ, выратаваны 54-гадовы мужчына з прыкметамі ахаладжэння ад шпіталізацыі адмовіўся. Ён пагрэўся ля агню, пасля гэтага таварышы паспяшліся забраць яго дадому. Усе трое гора-рыбакоў былі нападпітку.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Барыс ПРАКОПЧЫК. prakopchik@zviazda.by